

JASENSKÝ ZPRAVODAJ

ROČNÍK IX / ČÍSLO 5

ZÁŘÍ – ŘÍJEN 2007

ZDARMA

Co najdete v tomto čísle:

- * Informace z jednání zastupitelstva obce
- * Ej hody, hody naše sú...
- * Z dění v mateřské škole
- * Vartovná – okno do kraje
- * Historie našeho kraje – seriál
- * Společenská kronika
- * Informace obecního úřadu

„Vodění barana“ – sobota 10. listopadu 2007

První „krůžkové“ vodění berana v roce 2005.

Informace z jednání zastupitelstva obce (ZO)

Od minulého vydání zpravodaje se uskutečnila dvě zasedání zastupitelstva obce (ZO). Uveřejňujeme usnesení.

Zasedání ZO dne 11. 9. 2007

Přítomno 9 členů zastupitelstva.

1. ZO bere na vědomí informaci starosty ve věci odpovědi obce na petici občanů týkající se sloučení MŠ a ZŠ do jednoho objektu.
2. ZO schvaluje úpravy rozpočtu dle předložené položkové skladby v příjmové i výdajové části. Návrh rozpočtového opatření č. 1/2007 je přílohou tohoto usnesení. Pro: 9 členů
3. ZO schvaluje zpracování a vydání brožury ke 100. výročí SDH Jasenná. Pro: 9 členů
4. ZO schvaluje přerušení projekčních prací na rekonstrukci koupaliště z důvodu změny financování v dotačních programech (dotace jen 40 % z celkových nákladů místo původních 85 %). Pro: 9 členů
5. ZO schvaluje nové znění Stanov Sdružení obcí Syrákov. Pro: 9 členů
6. ZO schvaluje zřízení věcného břemene na pozemcích obce dle GP č. 572-43/2007. Jedná se o tyto pozemky:
 1. Vodovod a studna přes parc. č. 9/15 a parc. č. 3219/3 v k. ú. Jasenná na Moravě pro spoluvlastníky:
 - Ing. Pavel Bělohávek CSc. a Libuše Bělohávková, Nivy II/4324, Zlín
 - Emilie Bělohávková, Jasenná 236
 - Pavel Bělohávek, Jasenná 236
 - Iva Machalová, Jasenná 330
 2. Vodovod a studna přes parc. č. 9/15, parc. č. 805/11 a parc. č. 3219/3 v k. ú. Jasenná na Moravě pro spoluvlastníky:
 - Jiří a Alena Hnilicovi, Jasenná 238
 - Jaroslav a Vlasta Poláškoví, Jasenná 238
 - Anna Machalová, Jasenná 238
 - Soňa Valchářová Mgr., Jasenná 238
 - Petr a Věra Mrlinovi, Jasenná 239
 - Petr a Martina Sušňovi, Jasenná 239
 - Marie Kíková, Jasenná 239
 - Klára Bobálová, Jasenná 239Náklady spojené se zřízením věcného břemene ponесou žadatelé. Pro: 9 členů

7. ZO schvaluje úhradu neinvestičních nákladů na dojíždějící žáky do ZŠ Jasenná ve výši 4.000,-- Kč na žáka/rok. Pro: 9 členů
8. ZO schvaluje žádost pana Jiřího Křížka, Slunečná 4561, Zlín o vypracování Darovací smlouvy ve věci převodu pozemku p. č. 2157/4 o výměře 396 m². Dořešení převodu pozemku bude provedeno na náklady žadatele. Pro: 9 členů
9. ZO bere na vědomí informaci starosty o provedené inspekci v MŠ Jasenná, kterou provedla Česká školní inspekce Zlín. Pro: 9 členů

Usnesení bylo nahlas přečteno a odsouhlaseno.

Pro: 9 členů

Zasedání ZO dne 16. 10. 2007

Přítomno 6 členů zastupitelstva.

1. Zastupitelstvo obce schvaluje navýšení příspěvku pro ZŠ Jasenná o částku 13.620,-- Kč z důvodu navýšení plateb za elektrickou energii. Pro: 6 členů
2. Zastupitelstvo obce schvaluje záměr odkoupení pozemku na dolním hřbitově od Českobratrské církve evangelické. Jedná se o pozemky p. č. 323/2 (798 m²), p. č. 324 (363 m²) a p. č. 265 (36 m²). Pro: 6 členů
3. Zastupitelstvo obce schvaluje vstup Obce Jasenná do Sdružení místních samospráv. Pro: 6 členů
4. Zastupitelstvo obce schvaluje záměr vybudovat v obci systém naučných stezek. Pro: 6 členů
5. Zastupitelstvo obce schvaluje odstoupení od žádosti ve věci bezúplatného převodu pozemků od státu, p. č. 367/2, 3145 a 755 v k. ú. Jasenná na Moravě. Pro: 6 členů
6. Zastupitelstvo obce bere na vědomí žádost Ředitelství silnic a dálnic ČR, správa Zlín ve věci stavby silnice I/69 Liptál – Jasenná (třetí, stoupací pruh do Syrákova). Jde o zařazení stavby do ÚPN SÚ Jasenná.

Usnesení bylo nahlas přečteno a odsouhlaseno.

Pro: 6 členů

Ej hody, hody naše sú ...

(pokračování z 3. strany)

Pravili nám: napijte sa trnkovice! Byli sme rádi, dyž nám dali krejcar na vincetle. U hospody nekerá tetka prodávala, tož sme tam šli.

Tolik o hodech v minulosti. Ale co hody v dnešní době? Mají ještě své místo i v životě současné vesnice? Hospodářů závislých na „šťastné úrodě je na Valašsku minimum. Taktéž potřebu veřejně obětovat pocítuje asi málokdo z nás. Tento pradávný zvyk oběti za zdar svého konání přežívá do dneška spíše ve formě tajného složení finančního obolusu do správných rukou. Ale to je z jiného soudku. Nebo spíše soudu. A radovánky ve formě hodokvasu? Na našem stole jídla spíše přebývá než chybí, a tak by mnohým z nás (včetně mne) spíše prospělo dodržování tradic spojených s pústem.

Co nám zbývá? Vraťme se ke slovíčce tetičky Kutějové: „*bývalo to pěkné, dyž sa tak jednúc za rok zešla celá rodina.*“ Využijme hodů jako času k setkání s blízkými i vzdálenými příbuznými nebo s přáteli. Vím, že v mnoha rodinách se tak stále děje, vždyť jaseňský listopadový termín hodů je přímo ideální. Práce venku pomalu končí a do vánoc je ještě daleko, i když obchodníci se nás snaží přesvědčit o něčem jiném.

A jak je to s tradičním „voděním barana“? S nápadem na jeho obnovení přišel do krúžku Hynek Tichý z Vizovic. A dlouho mu trvalo, než přesvědčil jaseňské členy souboru, kteří tvrdili, že „vodění barana“ bylo dlouhou dobu zavedené jako odvedenecká záležitost, tradiční pondělní termín je nevhodný, jak pro krúžek, tak pro většinu pracujících občanů a soborové vodění barana v sobotu nepřijmou Jaseňané za své. Hynkovo „*A co hody?*“ se stalo pověstným zakončením všech souborových jednání a nakonec převážily jeho argumenty: „*Každý tradiční zvyk je ozdobou dědiny, soubor pyšníci se přídomkem z Jasenné by se ve své domovské obci měl více angažovat a kdo nic nedělá, nic nezkaží – pojdme to zkusit.*“

A tak jsme před dvěma lety domluvili „hodovou muziku“, opentlili barana, vyšňořili se do krojů a vyrazili vsťíc jaseňské pohostinnosti. Ta ostatně mnohé nepřipravené zaskočila. Nejlépe to dokreslují slova jedné z tanečnic: „*Ogaři, dycky sem vám o velikonocách záviděla, že si môžete trajdat po dědině, zatímco my cěrky mosíme čučat doma. Už vám to nezavidím...*“

Tak se zahřívání jaseňskou slivovicí, snaha dodržet obřad zdobení barana, přezpívat nějaké starodávne písničky z Jasenné, chvíli se s Vámi zastavit a loni též nepřízeň počasí spolupodílely na zatím největším zádrhelu – ještě se nám nepodařilo obejít celou dědinu

dům od domu. Chci se tímto omluvit všem, kteří nás natěšení čekali s připraveným pohoštěním a nedočkali se. Osobně mne to velice mrzí, ale nejsem si jistý, zdali to letos zvládneme. Pokud se dozvíme, že o nás stojíte, rádi se zastavíme. Dejte nám prosím vědět až půjdeme kolem.

Jelikož první „krúžkové vodění“ mělo vcelku příznivý ohlas, rozhodli jsme se jej loni zopakovat. Tentokrát zpestřené o mráz, náledí a symbolické „stínání barana“ na hodové zábavě. Moc lidí sice na muzice nebylo, ale přišlo mi, že se o to lépe bavili.

Rok utekl jako voda a před námi jsou třetí krojované hody. Uvidíme, čím Vás i nás překvapí. Prvním překvapením bude pro mnohé určitě termín. Zde jsme se přiklonili k názoru některých pamětníků, že pokud vyšly hody těsně po Dušičkách, tak se o týden odkládaly. Druhým překvapením bude předpokládaná účast vsetínských muzikantů při obchůzce.

A třetím? Byli bychom rádi, kdyby se hodové „vodění barana“ stalo opět spíše záležitostí jaseňské chasy než valašského krúžku. Zde podléhám mírné skepsi, neboť se mi jeví, že většina těch mladších považuje tradiční zvyky za dávno přežitě a berou je jako něco, za co se má člověk spíše stydět, než se tím chlubit. Na druhé straně mám před očima svou neteř, která do žádného folklorního souboru nikdy nechodila a jejíž dredy a piercing na mne působí hodně moderně, jak usilovně shání kroj, by se mohla předvést na mařatských hodech. Inu, když to jde na Slovácku, proč by to nemohlo jít na Valašsku? Jen to uchopit za správný konec. Jenže, který to je? Máme oslovit určitý ročník, třeba věkem odpovídající bývalým odvedencům? Nebo to zkusit přes fotbalisty a hasiče, jakožto nejaktivnější spolky v obci? Největší naděje na úspěch očekávám od pokusu jednotlivě oslovit všechny mladé Jaseňany se vztahem k folklorním tradicím. Vždyť obchůzka s baranem patří k nezapomenutelným zážitkům. Zde mi snad dají zapravdu všichni bývalí odvedenci.

A co budoucnost? Osobně mám tři základní vize:

1. Soubor to vydrží ještě nějaký ten rok, a pak tato tradice zanikne jako mnoho jiných předtím. Je to sice smutné, osobně mi však bude ctí, být jedním z posledních co kdy „vodili barana“ po Jasenné.

2. Krúžkové „vodění“ sice zanikne, ale některým z těch mladších zůstane v mysli natolik barvitý obraz, že se slovy: „*Bývalo to pěkné.*“, pokusí tradici po čase obnovit. (pokračování na 5. straně)

Ej hody, hody naše sú ...

(dokončení ze 4. strany)

3. Jaseňané postupem doby vezmou hody opět za své a začnou se na nich aktivně podílet. Na „vodění barana“ se budou ti mladší těšit. Bude to pro ně něco podobného, jako je v současné době fašank pro Prlovjany nebo Polančany. A možná se čas hodů ještě podaří zpestřit nějakým nedělním koncertem, divadlem, výstavkou (třeba starých fotografií z Jasenné), akcí pro děti nebo sportovním kláním.

Zkrátka něčím co zaujme domácí i přespolní, abychom si mohli společně zanotovat: „Ej hody, hody naše sú..“ Naše myšleno jasenské.

Pokud jste vydrželi číst až sem, dovoluji mi ještě podotknout, že názory uveřejněné v tomto článku jsou mé osobní. Jelikož se nepovažuji za odborníka na

hodovou problematiku a už vůbec ne na psaní článků do novin, nebráním se polemice na dané téma. Naopak, Vaše připomínky, doplnění, náměty a samozřejmě i kritiku uvítám. Klidně napište, třeba na e-mail: stanislav.mikulastik@tiscali.cz.

Závěrem bych rád poděkoval všem, kteří se na obnoveném „vodění barana“ aktivně podíleli, či nám vyšli vstříc (třeba zapůjčením barana), a taktéž všem, kdo přispěli na hodové muziky nebo alespoň drží palce.

Na viděnou v sobotu 10. listopadu při hodové občůzce s baranem nebo večer od 19:00 v horní hospodě při muzice - hraje skupina Kameni ze Slopného.

Staňa Mikuláščík

Společenská kronika

90 let

Valchářová Anežka střed září

82 let

Hájková Marie střed říjen

81 let

Maliňáková Věra hořansko říjen

80 let

Bajgar Josef střed říjen

Macek Jan střed říjen

65 let

Lišaníková Vlasta dolansko září

Macková Alena dolansko září

Macek Karel dolansko září

Zedníková Anna dolansko září

Dubčáková Helena střed říjen

Všem oslavencům blahopřejeme.

K trvalému pobytu se přihlásili:

Jurygáček Miroslav

Ing. Jurygáčková Marcela

Vítání občáňků

V neděli 14. 10. 2007 byli přivítáni:

Polách Pavel

Hudec Marek

Matušincová Tereza

Rozloučili jsme se:

Tomeček Karel

Narodil se 5. 4. 1928 v Jasenné

Manželka Marie

Pracoval v MEZ Vsetín

Zemřel 4. 9. 2007 v Jasenné

Jurčíková Františka, rozená Rafajová

Narozená 27. 5. 1915 v Jasenné

Pracovala ve zlínské nemocnici

Zemřela 18. 9. 2007 ve Valašském Meziříčí

Pozůstalým vyjadřujeme hlubokou soustrast.

Ke dni 19. 10. 2007 měla naše obec 966 obyvatel, z toho 477 mužů a 489 žen.

Iveta Dorníčáková

Podzimní spaní v MŠ

Byl pozdní večer 12. říjen 2007 a v tu chvíli se začaly dít zvláštní věci v naší školce. Člověk by řekl, že školka večer odpočívá a hračky spí. Ale co se nestalo? Mateřská škola Jasenná v tento večer ožila. Kolem 18. hodiny se najednou ve školce rozsvítila světla v oknech. Co se bude dít? Proč děti přicházejí ke školce se spacáky v ruce a zvoní na zvonek? Už to tak bude. Děti spaly přes noc ve školce. Nebály se? A co vše je ve školce čekalo? Pojdme se spolu na to podívat.

Když se děti rozloučily se svými maminkami, zpozorovaly, že na zahradě začal plápolat táborák. Venku se zešeřilo, to je pravý čas opékat špekáčky. A protože jsme už byli všichni hladoví, nečekali jsme ani minutu a pustili se do práce. Občas nás štípal v očích kouř z ohně a také bolely ruce z držení tyčí, ale odměnou nám byly výborné špekáčky s chlebem, hořčicí a kečupem. Dali byste si s námi? Ale to není vše, co se ten večer stalo.

Ke každému táboráku patří také písničky a spousta her. Kdo by neznal písničkovou hru „Pějme píseň do kola“. Že ji neznáte? Pravidla jsou jednoduchá, stačí zazpívat libovolnou píseň. A děti tuto hru skvěle zvládly. Však také znají spousta písni. Nechyběla ani hra na honěnou. „Kdo mě chytne?“ a „Komu uteču?“ Takové věty se ozývaly po celé zahradě. Když se děti do sytosti „vyřádily“, nastala velká tma. Děti začaly žádat novou hru. „Zahrajeme si na BOBŘÍKA ODVAHY?“, žadonily děti. Nebojte se, nikdo se nebál. I to nejmenší dítě, které spalo ve školce, zvládlo bobříka odvahy s přehledem.

Táborák pomalu dohasíná, hry se dohrály a dětem se začínají zavírat oči. Je čas jít na kutě. Umyjeme tváře, vyčistíme zoubky a hurá do spacáku. To bude zábava. Všichni jsme si připravili spacáky a každý si našel své místečko, vedle koho chtěl spát. A co se nestalo? Poslechněte si to sami. Děti se domlouvají, kdo bude spát vedle paních učitelk. Jenomže všechny děti nemohou spát u paní učitelky. Proto vyvstává jedna otázka od Luboška Čaly: „Paní učitelko Míšo, proč nebudete spát se mnou?“ Jak na tuto otázku odpovědět? Třeba na to sami přijdete.

Všichni si našli své místo a zbývá básnička na dobrou noc a sladké sny. Děti se zachumlaly do spacáků a pomalu pod velkými dojmů usínaly v třídě „Motýlků“ ve školce. Snad nikdo nebude plakat, že se mu stýská po mamince. Noc jsme přečkaly bez pláče a ráno nám přišlo brzy. Děti se po půl sedmé začínají probouzet. Abychom nerušili ostatní děti, které ještě spí, přešli jsme do třídy „Berušek“ a tam si děti začaly hrát. A zazvonil zvonek a ...

A zazvonil zvoneček do školky a přišly maminky. Tady naše povídání končí, snad se Vám líbilo.

Michaela Propšová, učitelka MŠ

Vycházka dětí MŠ za poznáváním naší valašské krajiny

Tak jako každý rok i letos se děti ze třídy „Motýlků“ s dětmi z vedlejší třídy vydaly za poznáváním naší krásné, valašské, podzimní přírody. Ráno si děti přinesly do MŠ batoh, ve kterém nechybělo pití a něco dobrého na zub.

Sluníčko nás víta lo již od rána a zahřívalo vše svými paprsky. Hned po přesnídávce jsme s chutí a velkým elánem společně vyrazili. Do kroku jsem si propěvovali nebo jen broukali známé písničky. Vydali jsme se směrem k bývalému hornímu kravínu. To se již někteří ptali, kdy už bude nějaké občerstvení. Na prosluněné louce jsme si odpočinuli, vytáhli dobrotu z batohu, posilnili jsme se a s chutí našlapovali nahoru do kopce.

Cesta vedla listnatým lesem. Děti sledovaly, zda uvidíme nějaké lesní zvířátko. Bohužel jsme žádné nezahledli. Zato na zemi leželo spousta krásných, velkých žaludů. Společně jsme si jich nasbírali plný sáček. V MŠ z nich vytvoříme pěkné panáčky, zvířátka, květiny.

Nahore jsme se opět posilnili a šli jsme směrem ke Studenkům. Když jsme se podívali od jejich domu do údolí, děti společně zvolaly – to je nádhera! Viděly krásně zbarvené stromy, všude kolem barevný les, ticho a vše, celá krajina prozářená sluncem. Úplně nás to pohladilo na duši. Příroda, která nás obklopovala, byla opravdu krásná.

Když jsme se dostatečně pokochali, pokračovali jsme dolů do údolí. Došli jsme k paní Tomašákové, která dětem darovala velký balík jahodových bonbónů. Poděkovali jsme a vyrazili na zpáteční cestu do MŠ.

Děti se vrátily k obědu trochu sice unavené, ale spokojené z krásně prožitého dopoledne. Všichni se těšíme na další vycházku, tentokrát to bude do lesa s myslivcem panem Rostislavem Poláškem.

Věra Kočicová, učitelka MŠ

Sběr šípků na základní škole

Jako každý rok, tak i letos se děti na základní škole zúčastnily sběru šípků. Nesbíraly jen děti. Podle přineseného množství šípků u některých žáků (hlavně z 1. a 2. třídy) vydatně pomáhali rodiče, prarodiče nebo sourozenci, za což jim patří poděkování.

Dohromady děti nasbíraly 97 kilogramů. Nejlepší sběrači: Radek Olejník – 9 kg, Martin Bielik – 7,5 kg, Milan Krupala – 5,8 kg. Nejvyšší průměr na jednoho žáka měla 1. třída – 3,42 kg.

Šípky jsme odevzdali do sběrný. Peníze vydělané ze sběru šípků budou použity na nákup výtvarného materiálu pro tvořivou dílnu.

Martina Večerková, vychovatelka a učitelka ZŠ

Vartovná

Z geografického hlediska je Vartovná vrchol kopce, který je na Vizovické vrchovině o výšce 651 metrů nad úrovní moře. Každý máme k Vartovni svůj specifický vztah, někdo z obyvatel okolních obcí nebyl na jejím vrcholu nikdy, někdo alespoň jednou za život, nebo jednou za rok a jiní několikrát do roka. Ať jdete na vrcholek v kteroukoliv roční dobu, pokaždé má Vartovná své neopakovatelné kouzlo. Stojí za to vystoupat i když ne nějak vysoko, ale nejmýšle v katastru naší obce.

studeného vzduchu a tím máme přívětivější klima. Také nás chrání před mlhami, tak častými na sever od nás.

Na vrcholu Vartovny je plánována výstavba rozhledny a tak se pootevřené okno do kraje otevře dokořán. Tím dostane Vartovná opět nazpět něco ze své minulé důležitosti. Přejme jí to.

ZO ČSOP Jasenná

Pohled z Vartovny směrem na Vsetínsko

Vartovná není jenom horou, ale svými svahy zasahuje i do katastru obcí Liptál a Seninka. Na vrcholku se nachází rozmezí tří katastrů. V dřívějších dobách zde stával hraniční kámen „troják“, s vytesanými písmeny: J, L, S a letopočtem 1826. Kámen s vrcholku zmizel již před mnoha lety.

Teď se zeptám – psát název Vartovna či Vartovná? I když mne mé vědomí svádí ke psaní Vartovna, tak se přikláním k názvu Vartovná, jak jej zaznamenal kronikář Jan Macek. Vartovná má určitě od dávných dob své zvláštní místo v životě obyvatel širokého okolí. Svě jméno dostala odvozením od slova varta – stráž. Podle záznamu pana Macka zde v době častých vpádů Kuruců stávala stráž a kouřovými signály dávala okolím obyvatelům znamení, aby se spasili útekem.

V dobách, kdy se komunikace na větší vzdálenosti odehrávala předáváním kouřových signálů, měla Vartovná určitě nezastupitelné místo mnoho staletí do minulosti. Je odsud vidět Chřiby, Dražanskou vrchovinu, nížinu Hané, Hostýnské vrchy, Beskydy, Jarovníky, Malou Fatru, Bílé Karpaty a celý hřeben Vizovické vrchoviny.

Mnozí si řeknou: „vždyť na Vartovnu není z Jasenné vidět“. Z historických záznamů je však zřejmé, že osídlení našich údolí vypadalo před 300 lety podstatně jinak. V údolích a na hřebenech v okolí byly usedlosti a pole, les zde nebyl o takové rozloze jako v současnosti. Varování podávaná z Vartovny byla v dobách, kdy nám nevládla elektřina a pohonné hmoty, velmi důležitá. Lidé se většinou museli spoléhat při cestování jenom na vlastní nohy a varování ze vzdálenosti desítek kilometrů jim dostačovalo k tomu, že se stačili ukrýt před přicházejícím nebezpečím.

Vartovná má i další kouzlo a tím je otevřený prostor, výstižněji řečeno otevřené okno do kraje. To mi určitě potvrdí každý, kdo zde byl. Stojíte na vrcholu, pod vámi v hloubce leží zvlněný koberec hřbetů a údolí, v pozadí se táhne hřeben rodných hor a mlčíte v tichém úžasu. Je také strážcem hranice teplého jihu a chladnějšího severu Moravy. Hřebeny, které z ní vybíhají, brání pronikání

Přípravy na lyžařskou sezónu 2007/2008

Lyžařský oddíl Tělovýchovné jednoty Sokol Jasenná právě provádí přípravu na nadcházející lyžařskou sezónu. Novinkou bude vstupní turniket, zvětšení parkoviště pod lyžařským svahem, vylepšení výstupu z vleku a posílení osvětlení pro večerní lyžování. Začaly rovněž přípravné práce a jednání s firmou Sufag-Austria, která by měla ještě v této sezóně dodat dvě sněhová děla na zkušební provoz. Jednáme rovněž s firmami ohledně sponzoringu na nákup sněžné rolby Pusten bully – Kassbohrer 240 s frézou a s 12-ti polohovou radlicí, která by už tuto sezónu mohla upravovat lyžařský svah.

Zvláště bychom chtěli poděkovat soukromým vlastníkům pozemků lyžařského svahu a jeho okolí, bez kterých bychom nemohli provozovat a zlepšovat lyžařský svah a parkoviště. Jsou to: Geržičák Karel, Hejtmánek Pavel, Bielik Emanuel, Sušeň Zdeněk a Františáková Věra.

Také bychom chtěli poděkovat panu Františku Mlejnkovi, který byl ochoten přesunout stavební materiál z pozemku, který měl pronajat, aby bychom mohli zvětšit parkoviště a tím vzniklo více místa pro parkování, které nám dělalo v zimních měsících velký problém věčně – zablokované cesty.

Děkujeme rovněž Obci Jasenná a členům lyžařského oddílu, kteří se podílí pravidelně na pracích a údržbě lyžařského svahu.

Sportu a mládeži zdar.

Za lyžařský oddíl František Maliňák

**JASNO, spol. s r. o., Jasenná 306
přijme do pracovního poměru
řidiče MKD, podmínka RP sk.C+E
info 603 846 614 pan Růžička**

Vartovná

Z geografického hlediska je Vartovná vrchol kopce, který je na Vizovické vrchovině o výšce 651 metrů nad úrovní moře. Každý máme k Vartovni svůj specifický vztah, někdo z obyvatel okolních obcí nebyl na jejím vrcholu nikdy, někdo alespoň jednou za život, nebo jednou za rok a jiní několikrát do roka. Ať jdete na vrcholek v kteroukoliv roční dobu, pokaždé má Vartovná své neopakovatelné kouzlo. Stojí za to vystoupat i když ne nějak vysoko, ale nejméně v katastru naší obce.

Vartovná není jenom horou, ale svými svahy zasahuje i do katastru obcí Liptál a Seninka. Na vrcholku se nachází rozmezí tří katastrů. V dřívějších dobách zde stával hraniční kámen „troják“, s vytesanými písmeny: J, L, S a letopočtem 1826. Kámen s vrcholku zmizel již před mnoha lety.

Teď se zeptám – psát název Vartovna či Vartovná? I když mne mé vědomí svádí ke psaní Vartovna, tak se přikláním k názvu Vartovná, jak jej zaznamenal kronikář Jan Macek. Vartovná má určité od dávných dob své zvláštní místo v životě obyvatel širokého okolí. Své jméno dostala odvozením od slova varta – stráž. Podle záznamu pana Macka zde v době častých vpádů Kuruců stávala stráž a kouřovými signály dávala okolím obyvatelům znamení, aby se spasili útekem.

V dobách, kdy se komunikace na větší vzdálenosti odehrávala předáváním kouřových signálů, měla Vartovná určitě nezastupitelné místo mnoho staletí do minulosti. Je odsud vidět Chříby, Dražanskou vrchovinu, nížinu Hané, Hostýnské vrchy, Beskydy, Jarovníky, Malou Fatru, Bílé Karpaty a celý hřeben Vizovické vrchoviny.

Mnozí si řeknou: „vždyť na Vartovnu není z Jasenné vidět“. Z historických záznamů je však zřejmé, že osídlení našich údolí vypadalo před 300 lety podstatně jinak. V údolích a na hřebenech v okolí byly usedlosti a pole, les zde nebyl o takové rozloze jako v současnosti. Varování podávaná z Vartovny byla v dobách, kdy nám nevládla elektřina a pohonné hmoty, velmi důležitá. Lidé se většinou museli spoléhat při cestování jenom na vlastní nohy a varování ze vzdálenosti desítek kilometrů jim dostačovalo k tomu, že se stačili ukrýt před přicházejícím nebezpečím.

Vartovná má i další kouzlo a tím je otevřený prostor, výstižněji řečeno otevřené okno do kraje. To mi určitě potvrdí každý, kdo zde byl. Stojíte na vrcholu, pod vámi v hloubce leží zvlněný koberec hřbetů a údolí, v pozadí se táhne hřeben rodných hor a mlčíte v tichém úžasu. Je také strážcem hranice teplého jihu a chladnějšího severu Moravy. Hřebeny, které z ní vyběhají, brání pronikání studeného vzduchu

a tím máme přívětivější klima. Také nás chrání před mlhami, tak častými na sever od nás.

Na vrcholu Vartovny je plánována výstavba rozhledny a tak se pootevřené okno do kraje otevře dokořán. Tím dostane Vartovná opět nazpět něco ze své minulé důležitosti. Přejme jí to.

ČSOP Jasenná

Doba panství paní Anny Kropáčky z Nevědomí a Jana Arkleba z Kunovic

(malý exkurz do historie našeho kraje v kontextu dobových událostí moravského markrabství)

(dokončení z 8. strany)

jednali o prodloužení mírové smlouvy. Diplomatické poselstvo, ve kterém byl mimochodem i Čech Václav Vratislav z Mitrovic, však v Istanbulu nepořídilo a nakonec bylo zajato.

Rok 1591 se začal velmi nešťastně, když již při vánocích předchozího roku povstala velká drahota, od bídy, nedostatku a soužení vzešel velký hlad, „od mnoha let neslýchaný“. Ceny zboží dramaticky stouply, hrubě podražilo veškeré živobytí. Krajem se potulovalo mnoho žebráků, služebná čeládka byla houfně pro chudobu a nedostatek hospodářů propouštěna. Mladí, zvláště čerství sedláctí pacholci, se hromadně spolčovali ke škodění lidem vyšším i nižším, dobývali se na tvrze a je vytloukali. Mnoho lidí ponocovalo se zbraněmi, aby ochránili své statky a pro nebezpečnost se raději stěhovali do měst.

Vizovské panství po smrti původní majitelky Anny Kropáčky z Nevědomí, držené následně jejími dětmi, přechází roku 1592 dědicky darováním Anny Marie pouze na jejího bratra Jana Jetřicha z Kunovic, na Hranicích a Vizovicích, který jej však již následujícího roku prodává Václavu Tetourovu z Tetova a na Malenovicích. To byl poslední český šlechtic, jemuž vizovský statek dosud patřil, bohužel ale jenom na velmi krátkou dobu – do příštího roku.

Po znovuoobnovené turecké hrozbě došlo už v létě roku 1592 k prvnímu konfliktu, když početné osmanské vojsko dobylo pevnost pomezního hradu Bihač v Chorvatsku a poplenilo okolní zemi. Hned následujícího června „machometáni“ znovu zaútočili,

když poturčený Albánc Hasan (Sinan) paša vpadl do Uher, kde oblehl důležitou tvrz při stoku řek Kupy a Sávy Sisek. Avšak císařské vojsko ohrožené město v lité bitvě proti přesile uhájilo, a Hasan zde také padl. Událost se stala vítanou příležitostí sultánovi, který mohl císaři Rudolfovi II. vyhlásit válku. Turecká vojna stupňovala svou ukrutnost a roku 1594 začal řetězec dílčích bitev o pevnosti. Turci s podporou asi 40.000 Tatarů vpadli do Uher.

Václav Tetour z Tetova, nový, avšak krátkodobý majitel vizovského panství, převzal jisté dluhy po svém otci, ale také po bratrovi. Byl však asi též velký dobrák, který lehkomyšlně podpisoval záruky známým šlechticům, čímž zabředl do dluhů, z kterých se už nemohl vzpamatovat. Pro tyto dluhy byl již roku 1593 prvně soudně pohnán, následujícího roku obdržel pro své obrovské zadlužení již 26 půhonů. Platit ale neměl z čeho, a tak zemští úředníci několikrát odhadovali jeho statek, čímž jeho soudní útraty narostly tak, že Václav Tetour byl již ve stejném roce nucen vizovský statek prodat. Zboží vizovské kupuje roku 1594 uherský šlechtic Emerich Dóczy de Nagy Lucsie (jmenovaný tehdy počestěnou formou lidu běžně z Nátluče).

Pan Emerich Dóczy byl horlivý katolík, ale ještě tvrdší vládce než Kavka z Řičan, který neměl soucitu s poddanými. Na Vizovsku skončilo období evangelické náboženské svobody. Tímto pánem bylo ještě dávno před bělohorskou bitvou zahájeno na jeho panství kruté pronásledování evangelíků.

Václav Maruna, Vizovice

Nový provozovatel vodovodu

Od 1. 1. 2008 budou provozovatelem vodovodu, který je ve vlastnictví Sdružení obcí Syrákov, Severomoravské vodovody a kanalizace Ostrava. Současný provozovatel – Zlínská vodárenská a. s. dal výpověď z provozování vodovodu, proto musel být vybrán provozovatel nový.

V současné době probíhají jednání o smlouvě na provozování, je jíž součástí bude i stanovení ceny vody pro rok 2008. U občanů, kteří odebírají vodu z vodovodu se tato změna projeví novou smlouvou na dodávku vody, případně výměnou vodoměru. Vypracování a předložení smluv i výměnu vodoměru zajistí nový provozovatel. Voda zůstane stejná tzn. zdroj Karolinka, vodní nádrž Stanovnica.

Upozorňuji občany, kteří bydlí v blízkosti hlavního

vodovodního řadu, že mají možnost se na tento hlavní řad napojit. Po dobudování rozvodných řadů budeme muset opravit některé komunikace celoplošně. Potom nebude možné do takto opravených komunikací dělat vodovodní přípojky.

Na dostavbu rozvodných řadů v Jasenné, Lutonině a Bratřejově podalo Sdružení obcí Syrákov žádost o dotace v roce 2006 i v roce 2007. V obou případech Ministerstvo zemědělství ČR těmto žádostem nevyhovělo. V současné době probíhají jednání o zpracování žádosti do právě vyhlášené výzvy Program rozvoje venkova. Vzhledem k tomu, že se jedná o investici cca 30 mil. Kč pro uvedené obce, je zřejmé, že bez dotací nejsme schopni vodovod dokončit.

Pavel Machovský, starosta

Informace obecního úřadu

Společnost E.ON Česká republika, a. s. žádá vlastníky či uživatele nemovitostí (pozemků) o odstranění nebo okleštění stromů a jiných porostů ohrožujících bezpečný a spolehlivý provoz elektrického distribučního zařízení. Práce musí být provedeny ve smyslu zákona č. 458/2000 Sb., energetický zákon, takto:

1) u vedení nízkého napětí (400/230 V) je předepsána nejmenší vzdálenost porostu (s uvažováním ročního přírůstku či vychýlení při větru) od vedení 1 m,

2) u vedení vysokého napětí (22 kV) je předepsána nejmenší vzdálenost porostu (s uvažováním ročního přírůstku či vychýlení porostu při větru) od vedení 2 m a dále je nutno respektovat ochranné pásmo, které je vymezeno vzdáleností 7 m kolmo od svislé roviny krajního vodiče na obě strany a kde je dovoleno pěstovat porosty do výše 3 m,

3) u vedení velmi vysokého napětí (110 kV) je předepsána nejmenší vzdálenost porostu (s uvažováním ročního přírůstku či vychýlení porostu při větru) od vedení 3 m a dále je nutno respektovat ochranné pásmo, které je vymezeno vzdáleností 12 m kolmo od svislé roviny krajního vodiče na obě strany a kde je dovoleno pěstovat porosty pouze do výše 3m,

4) v lesních průsecích jsou vlastníci či uživatelé dotčených nemovitostí povinni umožnit E.ON Česká republika, a. s., udržování volného pruhu pozemků o šířce 4 m po jedné straně základů podpěrných bodů nadzemního vedení.

Práce, při kterých by mohla být ohrožena bezpečnost osob, technický stav vedení nebo jeho provoz, může být prováděna pouze se souhlasem E.ON Česká republika, a. s. a za dozoru osoby jí ustanovené.

Odstranění a okleštění dřevin proveďte v termínu do 15. listopadu tohoto roku.

Uplyne-li uvedená lhůta marně, oznamuje společnost E.ON, že zaměstnanci společnosti vstoupí na dotčené nemovitosti (pozemky) a provedou odstranění a okleštění stromů a jiných porostů vlastními prostředky. Užitková dřevní hmota bude ponechána na místě k dalšímu využití vlastníkem či uživatelem nemovitosti (pozemku), vzniklý klest a zbytky po těžbě budou zlikvidovány E.ON Česká republika, a. s. Bližší informace získáte na telefonu: 840 111 333 (zákaznická linka E.ON)

Žádáme občany, kteří dojíždějí do zaměstnání autobusem a mají požadavek na změnu jízdního řádu, aby svůj návrh podali na obecní úřad do pondělí 5. listopadu, a to buď osobně nebo na tel. 577 456 122, 732 366 377.

ZO ČSOP v Jasenné pořádá v sobotu 27. října tradiční **Zavírání studánek**. Tentokrát se projdeme okolím Jasenné a zavřeme Šcůrovu studánku. Odchod z točny je v 9:00 hodin. S sebou vezte špekáčky a dobrou náladu.

SDH Jasenná připravuje na sobotu 27. října **Drakiádu**. Začátek je v 10:00 hodin na kopci Klenic. Občerstvení je zajištěno. Všichni jsou srdečně zváni.

Ve středu 31. října proběhne v obci pravidelný výkup kůží a kožek všeho druhu, a to u motorestu U Kašparů v době od 18:35 do 18:45 hodin a na točně od 18:45 do 18:50 hodin. Firma Ramos provádí také opravy a čištění výrobků z kůže a kožešin, prodej a zakázkové šití oděvů pro lov a volný čas. Také rozváží krmivo pro králíky, které si můžete objednat na telefonu 602 730 148.

V pátek 9. listopadu se uskuteční už **VI. Žákovský ples** v sokolovně v Jasenné, kde budou prvňáčci pasováni do řad žáků školy a pátáci budou stužkováni. Všichni občané jsou na ples srdečně zváni.

Na sobotu 10. listopadu připravuje kulturní komise při OÚ Jasenná **výstavku poštovních známek, starých pohlednic a známek Vladislava Jurčáka**. Součástí bude i ukázka prací dětí ze základní školy – k hodům a k výročí úmrtí Jiřího Rezníčka. Výstavka se uskuteční v základní škole v době od 9:00 do 16:00 hodin.

Už teď srdečně zveme všechny důchodce na **Besedu s důchodci**, která proběhne v pátek 30. listopadu od 17:00 hodin v sále Hospody pod Vartovňů. Součástí besedy bude Košť slivovice. Zájemci o účast v koštu budou včas informováni o podmínkách účasti.

Upozorňujeme občany, že na dolním hřbitově budou odstraněny vysoké jehličnaté stromy rostoucí v blízkosti urnových hrobů, aby za nepříznivého počasí nemohlo dojít k poškození pomníků.

Oprava údajů v telefonním seznamu, který vyšel v minulém čísle zpravodaje:

Mgr. Jindřiška Hejtmánková – 739 924 718

Uzávěrka příštího čísla zpravodaje bude 11. 12. 2007.

Jasenský zpravodaj vydává Obecní úřad Jasenná.
IČ: 00284017, dvouměsíčník, MK ČR E 10674
Příprava materiálů a zpracování: Pavel Machovský
Úprava na PC a tisk: Iveta Dorníčáková
Texty neprochází jazykovou úpravou.
Toto číslo bylo vydáno dne 26. října 2007.